

USYNLIGGJØRE: Palestinerne venter i kø ved et israelsk sjekkpunkt for å komme inn i en arabisk del av Jerusalem. Formålet med den nye loven synes å være å styrke forbindelsen mellom staten Israel og jøder over hele verden, og å ha rettslig hjemmel for å usynliggjøre alt «ikke-jødisk», skriver Hans Morten Haugen. Foto: AP Photo/Oded Balilty

Stat for det jødiske folk?

Dersom et **nytt lovforslag** faktisk vinner gjennom i Knesset er det neppe sannsynlig at det vil bli færre stater som vil uttrykke sine bekymringer med å betrakte Israel som jødisk stat.

ISRAEL
HANS MORTEN
HÅUGEN

Professor VID vitenskapelige høgskole (tidl. Diakonhjemmet høgskole), leder av Sabeels venner i Norge

Den israelske regjeringen har fremmet en såkalt Basic Law som innebærer en bevegelse vekk fra å forstå Israel som en sekulær og demokratisk stat.

Videre innebærer loven ytterligere fremmedgjøring for de omtrent 24 prosent av Israels innbyggere som er palestinerne (offisielt israelske arabere) eller som har annet opphav.

Usynliggjøre. Formålet med loven synes å være å styrke forbindelsen mellom staten Israel og jøder over hele verden, og å ha rettslig hjemmel for å usynliggjøre alt «ikke-jødisk».

Det heter riktignok i lovforslagets artikkel IV.2: «Arabisk skal ha en spesiell posisjon i staten», men arabisk skal ikke lenger være offisielt språk.

I tillegg til disse formålene, er endringen også motivert ut fra

Den religiøse sionismen mener staten Israel har et guddommelig mandat.

Hans Morten Haugen

SI DIN MENING
verdidebatt.no/hmh

Les og diskuter dette innlegget i vårt nettforum. Ta debatten.

interstatlige forhold. I samtale med Israels ambassadør Raphael Schutz hevdet han at det i Europa er stater som ikke lenger vil anerkjenne Israels karakter som en jødisk stat.

Selv om det opplagt er mange som vil se det utfordrende både å fungere som jødisk stat og demokratisk stat, er dette grunnlaget de aller fleste statene i verden faktisk har basert sin anerkjennelse av staten Israel på.

Menneskers verk. Dersom lovforslaget faktisk vinner gjennom i Knesset er det neppe sannsynlig at det vil bli færre stater som vil uttrykke sine bekymringer med å betrakte Israel som jødisk stat.

Det som gjør staten Israel spesiell er ikke dens religiøse legitimitet. Som Ole Christian Kvarme tydeliggjorde i Vårt Land 29 oktober 2016, i etterkant av Bispe-møte-foredraget tre dager tidligere, er staten Israel et resultat av menneskers verk.

Tre forhold gjør staten Israel spesiell: 1) Mangel på grunnlov, noe Israel deler med noen andre stater, som Storbritannia. Uansett gjør denne mangelen

at det er lettere å fremme lovforslag uten at en grunnlov stiller skranke for hva lover kan si

Sekulær og sionistisk. 2) Mangel på definerte yttergrenser, der verdenssamfunnet baserer seg på at de såkalte 1967-grensene (våpenhvileavtalen fra 1949) utgjør Israels folkerettslige grenser.

Israel har enn annen forståelse, uttrykt gjennom offisielle annekasjoner av Øst-Jerusalem og Golan og uoffisielle annekasjoner av de såkalte C-områdene på Vestbredden.

Det er verdt å merke seg at artikkel 6 i lovforslaget sier at staten vil «promotere jødisk bosetting i sitt territorium», et territorium som staten Israel selv aldri vil avklare.

3) Erterlegitimering ut fra gammeltestamentlige løfter. Selv om Erklæringen om etableringen av staten Israel fra 14. mai 1948 viste til «deres land» som folket «beholdt troen på» (kept faith with), viser den ikke til Gud, og bruker bare begrepene «historisk og tradisjonell tilknytning», ikke «religiøs tilknytning».

Dette skyldes naturligvis at sionistbevegelsen opprinnelig

var primært sekulær og sionistisk, selv om de såkalte sionistiske revisjonistene (Ze'ev Jabotinsky) sto for en annen linje.

Reelt demokrati trues. Først etter 1967-erobringene vokste det frem en sionisme som hovedsakelig legitimerte seg religiøst, og dette er nå den sentrale innflytelsen innen sionismen. Den religiøse sionismen mener staten Israel har et guddommelig mandat.

Hva er problematisk med dette? Det er naturligvis problematisk at det jødiske og det demokratiske forrykkes til fordel for det jødiske, og lovutkastet kan – dersom det blir vedtatt – åpne opp for en ytterligere bevegelse vekk fra reelt demokrati for alle borgere.

Like alvorlig er at en insistering på å definere seg selv religiøst spiller ballen rett i hendene på islamistiske aktører i regionen, som forstår landområder, også område mellom Jordandalen og Middelhavet, å være Islams land.

Dette innebærer at Israel-Palestina-konflikten blir en religiøs konflikt, hvor reelle løsninger umuliggjøres.